

VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA

Tato vzdělávací oblast se realizuje na 2. stupni ve dvou samostatných vyučovacích předmětech
Hudební výchova a Výtvarná výchova

Výtvarná výchova

Charakteristika předmětu

Předmět výtvarná výchova je vyučován v 6. - 9. ročníku, přičemž v 6. a 9. ročníku jsou mu věnovány 2 hodiny týdně, v 7. a 8. ročníku 1 hodina týdně.

Je pokračováním výuky na 1. stupni a plynule navazuje a využívá a rozšiřuje znalosti, dovednosti, individuální schopnosti a předpoklady a vztah žáka k výtvarnému vyjádření a kráse především. Rozšiřuje dovednosti z kresby, malby, grafiky a prostorového vytváření. Vede ho k chápání výtvarného umění a vyjadřování jako přirozené součásti života každého z nás. Učí žáka výtvarnému umění porozumět, učí ho přijímat výtvarné umění všech typů a ze všech koutů světa. Vštěpuje, že výtvarné umění je prostředek porozumění mezi jednotlivci i národy.

Nenásilně vede žáka k lásce k výtvarnému vyjádření a jeho chápání jako prostředku komunikace, radosti, uspokojení, posílení a odpočinku. Dává poznání, že výtvarné umění je výrazový prostředek, pomocí kterého může jedinec vyjádřit svůj názor, postoj, souhlas či nesouhlas, radost, smutek i štěstí, svým výtvarným projevem může i přiměřenou formou bojovat proti tomu, co ho trápí, co touží změnit.

Materiální zabezpečení

Výuka výtvarné výchovy probíhá v odborné učebně, speciálně upravené k práci s různými technikami. K vybavení patří pracovní stoly na modelování a grafiku, stojany na malbu a kresbu. Dvě protilehlé stěny jsou upraveny hobrou, která slouží k práci vestoje či k vystavení hotových prací. K tomuto účelu jsou na chodbách jednotlivých pavilonů nainstalovány sítě.

Pro práci s keramickou hlinou a glazurami mají žáci k dispozici hrnčířský kruh a vypalovací pec.

K práci s grafikou žáci využívají lis na grafiku. Žáci ke své práci využívají drobné pomůcky a materiál zajišťovaný z prostředků fondu rodičů. K práci s moderními výtvarnými technikami žáci využívají učebny výpočetní techniky, digitální fotoaparáty a videokameru.

K výběru námětů výtvarných prací je vhodná publikace autorky Věry Roeselové „Námět ve výtvarné výchově“

Strategie pro naplnění klíčových kompetencí v 6. a 7. ročníku

Kompetence k učení

- podporujeme samostatnost při řešení úkolů a aplikaci vlastních nápadů
- žáky směřujeme k sebekritickému zhodnocení svých schopností a tím k vhodnému výběru přiměřených činností s možností prožití vlastního úspěchu
- nabídneme žákům škálu metod k vlastnímu ověření a výběru vhodného postupu

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k hodnocení výsledků jejich práce a postupů

Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat druhým
- podporujeme metody skupinového učení a jejich prostřednictvím vedeme žáky ke spolupráci při vyučování

Kompetence sociální a personální

- vhodným způsobem podporujeme sebevědomí žáků, eliminujeme ostych při prezentování vlastního výkonu
- pomáháme skupinám vytvářet pravidla týmové práce

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s naší historií a kulturním dědictvím, učíme je kritickému postoji k umění
- vytváříme podmínky pro zapojení žáků do kulturních aktivit

Kompetence pracovní

- seznamujeme a vyžadujeme po žácích dodržování základních pravidel bezpečnosti práce v různých pracovních podmínkách, vedeme žáky k udržování pracovního pořádku

6.ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<i>vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků</i>	seznámí se a využívá škálu výtvarných prostředků-linie, plocha, prostor dokáže tyto prostředky rozpoznat využívá je ve své samostatné práci	kresebné etudy a cviky kompozice z různých geometrických tvarů kresba lidské postavy statická z pohledu zepředu	OSV I/a OSV V/a
<i>užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie</i>	využívá obrazná vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem používá základní klasifikaci barev, rozliší a využije světlostní a teplotní kontrast zobrazí vlastní fantazijní představy	zpracování různých hudebních motivů prostorová tvorba práce s papírem hlinou, sádrou	
<i>užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích-počítačová grafika, fotografie, video, animace</i>	dokáže zachytit jevy v proměnách probíhajících v časovém sledu	časový sled různých činností běžného života barvy ve vzájemných souvislostech teorie barev barvy teplé a studené	

<p><i>vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádřeních</i></p>	<p>vytváří společné kompozice v prostoru instaluje své myšlenky a představy do hmoty dokáže zvládnout objem a prostor</p>	<p>prostorová a plastická tvorba ve skupinové práci práce grafické tisk z papírové matriky</p>	
<p><i>rozliší působení obrazně vizuálního vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu</i></p>	<p>vnímá vizuálně obrazná vyjádření z hlediska vizuálního na základě své fantazie v rovině smyslového účinku uplatňuje je při svých tvůrčích činnostech</p>	<p>kresba a malba s využitím představivosti a fantazie</p>	
<p><i>interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků</i></p>	<p>znázorňuje rozličnými výtvarnými prostředky a technikami nejstarší historii lidstva respektuje individualitu člověka samého</p>	<p>práce popisující nejstarší historii lidstva-malba, kresba, grafika člověk a pravěk mezopotámské mozaiky</p>	
<p><i>porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů</i></p>	<p>orientuje se v rozdílné interpretaci vnímání skutečnosti zobrazené uměleckým dílem chápe umělecké dílo jako projev názoru na svět</p>	<p>dětská literatura a umělecká díla v ní besedy nad knihami</p>	
<p><i>ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci</i></p>	<p>svou výtvarnou prací vyjádří vztah ke konkrétní osobě vnímá lidové tradice, zvyky a svátky jako umělecký projev určité skupiny lidí ovlivněné sociálními vztahy</p>	<p>já a moje rodina dekorativní předměty v životě člověka výzdoba interiéru Vánoce a Velikonoce</p>	

7. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků</p>	<p>pracuje s výtvarnými prostředky – bod, linka, plocha, prostor samostatně vybírá ze škály vizuálně obrazných prvků ty nejvhodnější k zadanému tématu uplatňuje osobitý přístup k realitě</p>	<p>kresebné etudy a cviky využití různých vlastností kresebných materiálů objem, tvar, linie, šrafování lidská postava-její základní proporce a rozměry</p>	<p>OSV I/a</p>
<p>užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie</p>	<p>používá základní pojmy z nauky o barvě orientuje se v prostorových a barevných vztazích</p>	<p>výtvarný záznam autentických smyslových prožitků, emocí a myšlenek teorie barev-barevné spektrum, skládání barev</p>	
<p>užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích-počítačová grafika, fotografie, video, animace</p>	<p>užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách, ve vývoji a vzájemných vztazích</p>	<p>zachycení časového sledu konkrétní životní situace výtvarné vyjádření nálady-radost, smutek, štěstí, strach</p>	
<p>vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádřeních</p>	<p>vytváří společně i samostatně kompozice v ploše i prostoru instaluje své představy do plošných a objemových rozměrů</p>	<p>prostorová a plastická tvorba ve skupinách s využitím kombinace různých a netradičních materiálů vícebarevný tisk z papírové matriky</p>	
<p>rozlíší působení</p>	<p>vnímá vizuálně obrazná vyjádření</p>	<p>základy a nejjednodušší</p>	

<i>obrazně vizuálního vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu</i>	z hlediska roviny působení na subjekt	zásady uměleckého písma fantazijní variace písma	
<i>interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků</i>	znázorňuje různými výtvarnými prostředky a technikami člověka v souvislostech historického období středověku	člověk ve středověku vyjádřen kresbou, malbou a modelováním	
<i>porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů</i>	rozlišuje působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového a v rovině působení na subjekt	člověk jako objekt znázorněný uměleckým dílem besedy nad obrazem	
<i>ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci</i>	vyjádří vztah k životu výtvarnými prostředky dokáže svou práci vhodně obhájit	komunikace a spolupráce skupiny lidí vyjádřena výtvarnými prostředky dekorativní předměty - význam a jejich funkce v životě člověka - sounáležitost	

Strategie pro naplnění klíčových kompetencí v 8. a 9. ročníku

Kompetence k učení

- podněcujeme tvořivost žáků zadáváním referátů a samostatných prací a tím je vedeme k pochopení, systematizaci, třídění a zpracování informací
- podporujeme samostatnost při řešení úkolů a aplikaci vlastních nápadů
- žáky směřujeme k sebekritickému zhodnocení svých schopností a tím k vhodnému výběru přiměřených činností s možností prožití vlastního úspěchu

Kompetence k řešení problémů

- směřujeme žáky ke správnému vyhledávání, třídění, porovnávání a využívání získaných informací, povzbuzujeme žáky při případných nezdarech

- vedeme žáky k prezentaci zadaných samostatných prací (projektů) v prostředí vhodném k danému účelu (časopis Chameleon, učebna výtvarné výchovy, internetové stránky školy, prostory chodeb k tomu určené)
- vedeme žáky k hodnocení výsledků jejich práce

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky formou prezentace referátů a samostatných prací obhájit svůj názor vhodnými argumenty
- učíme žáky naslouchat druhým

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k respektování názorů druhých a čerpání poučení z nich
- vhodným způsobem podporujeme sebevědomí žáků, eliminujeme ostych při prezentování vlastního výkonu
- pomáháme zdůraznit přednosti žáka výběrem vhodných aktivit
- učíme žáky základům kooperace a týmové práce

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s naší historií a kulturním dědictvím, učíme je kritickému postoji k umění
- vytváříme podmínky pro zapojení žáků do kulturních aktivit

Kompetence pracovní

- v rámci projektového vyučování vedeme žáky k vymýšlení nápadů, jejich formulaci, získání prvotních informací a zhodnocení

8. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<p>vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků</p>	<p>zná kompoziční principy a využívá je ve svých pracích vybírání a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných prvků uplatňuje osobitý přístup k realitě</p>	<p>práce s různými typy zobrazení - pohledy, rovnoběžné promítání zlatý řez lidská postava v různých polohách a pohledech</p>	<p>OSV I/a OSV VIII/a</p>
<p>užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly</p>	<p>využívá ve svých pracích prostorové vztahy, perspektivu a vztahy a účinky barevnosti</p>	<p>kompoziční principy perspektiva vyjádření pocitů a nálad - malba podle hudby symbolika barev kontrast a jeho smyslové</p>	

<i>a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie</i>		účinky	
<i>užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích- počítačová grafika, fotografie, video, animace</i>	užívá počítačovou grafiku k vyjádření svých představ zná historii vývoje fotografie chápe význam fotografie v životě člověka	užití základů počítačové grafiky fotografický záznam momentu ze života historie a osobnosti fotografování	
<i>vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádřeních</i>	rozvíjí své estetické cítění pro prostorové formy při vytváření reliéfu	prostorová tvorba s využitím klasického materiálu - hlíny keramický kachel	
<i>rozlišuje působení obrazně vizuálního vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu</i>	vnímá vizuálně obrazná vyjádření z hlediska roviny sociálně utvářeného účinku	fantazijní variace písma písmo provedené štětcem a perem	
<i>interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků</i>	znázorňuje rozličnými výtvarnými prostředky a technikami člověka a jeho život v období novověku	člověk a novověk umělecké ztvárnění techniky - kresba, malba a jejich kombinace	
<i>porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní</i>	vysvětlí a hodnotí svůj postoj k vizuálně obrazným vyjádřením	besedy nad uměleckými díly starých mistrů- Leonardo da Vinci, Goya, Michelangelo Buonarroti dotváření uměleckého díla moderními grafickými technikami- koláž	

<i>podmíněnosti svých hodnotových soudů</i>			
<i>ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci</i>	vyjádří vztahy dvou nebo více lidí na základě vlastního zážitku nebo prožitku	vyjádření vztahů mezi lidmi - přátelství, láska, soucit... využití svých vlastních zkušeností	

9. ročník

Očekávané výstupy z RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata
<i>vybírání, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků</i>	uplatňuje osobitý přístup k realitě vytvoří výtvarnou práci na základě samostatného výběru výtvarné techniky a prvků a dosud získaných znalostí a dovedností	kresba zátiší-sestavy- aktuálně vnímaného dynamická kresba samostatně zvolené téma zpracovávané ve skupině umělecký výraz objektů v ploše	OSV I/a OSV VIII/a
<i>užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie</i>	používá znalosti o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření	vyjádření pocitů a nálady navozené známým textem dynamičnost hudby vyjádřená samostatně zvolenými výrazovými prostředky má stupnice oblíbených barev	
<i>užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích-</i>	zná možnosti využití a zpracování digitální fotografie využije moderních výtvarných technologií k vlastnímu vyjádření fantazijních představ	digitální fotografie-život kolem nás koláž užitá k vyjádření nonsensu dotváření již vytvořeného	

<i>počítačová grafika, fotografie, video, animace</i>			
<i>vybírání, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádřeních</i>	užije a rozvíjí své estetické cítění pro prostorové formy z hlediska jejich funkčnosti	modelování a tvarování keramické hlíny lidská postava ve třech rozměrech užité předměty vyjádřené různými materiály-dřevo, plast, kovy, hlína a jejich kombinace	
<i>rozlišuje působení obrazně vizuálního vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu</i>	vnímá vizuálně obrazná vyjádření z hlediska roviny symbolického obsahu	vytváření obrazových znaků a symbolů na základě potřeby a fantazie	
<i>interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků</i>	znázorní různými výtvarnými prostředky a technikami život člověka v současnosti rozlišuje umělecké projevy současnosti a minulosti orientuje se v oblastech moderního umění	člověk a moderní současnost vyjádřená rozličnými výtvarnými styly a směry-impresionismus, kubismus, realismus	
<i>porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů</i>	chápe proměny výtvarného umění ve vztahu k historickým a sociálním jevům a proměnám	diskuse nad díly moderních směrů-pointilismus, kubismus, naivismus, impresionismus výtvarné umění ve vlivu sociálního prostředí - kýč, nekus, agrese, graffiti a etnických skupin	
<i>ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci</i>	vyjádří zážitek z osobního nebo společenského života s důrazem na emocionalitu prožitku obhájí svůj výtvarný projev	vyjádření pocitů a nálady na aktuální téma-politika, globální problémy, katastrofy... slovní obhajoba své práce já a ti druzí	